

Nr 199.

Av herr **Osvald** och fröken **Osvald**, om rörligt tillägg åt hemkonsulenter och fiskeritjänstemän hos hushållningssällskapen.

Under rubriken »Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar» i bil. 11 till 1948 års statsverksproposition (s. 84) har Kungl. Maj:t i enlighet med 1947 års riksdags beslut framlagt förslag till avlöningar till hushållningssällskapens tjänstemän och äskat därför erforderligt förslagsanslag.

Två grupper av befattningshavare, hemkonsulenter och fiskeritjänstemän, ha därvid kommit i en missgynnad ställning. I fråga om hemkonsulenterna innebär 1947 års riksdags beslut, att statsbidrag till avlöning åt dessa tjänstemän skall utgå enligt i huvudsak nuvarande grunder, intill dess hemkonsulentverksamhetens organisation erhållit sin slutgiltiga lösning, och likaledes skall statsbidrag för anställning av fiskeritjänstemän hos hushållningssällskapen utgå enligt väsentligen oförändrade grunder, intill dess frågan om organisationen av de statliga åtgärderna till fiskets befrämjande blivit löst. De här nämnda befattningshavarna ha därför icke kommit i åtnjutande av den lönereglering, som kommit hushållningssällskapens övriga tjänstemän till del.

Beträffande hemkonsulenternas avlöningsförbättring har emellertid lantbruksstyrelsen i sina petita för budgetåret 1948/49 erinrat om att särskilda utskottet vid 1947 års riksdag i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 6 uttalat, att uppskjutandet av det definitiva ställningstagandet till frågan om organisationen av hemkonsulentverksamheten givetvis icke uteslöte, att statsbidrag borde kunna utgå för att bereda även dessa befattningshavare skäligen kompensation för förändringar i levnadskostnaderna. Lantbruksstyrelsen hade därför i sina anslagsäskanden föreslagit, att hemkonsulent skulle erhålla en provisorisk avlöning av 7 100 kronor (motsvarande lön i lönegrad Ca 19 i ortsgrupp 3) samt ålderstillägg enligt kungörelsen den 17 juni 1938 jämte 12 procent rörligt tillägg å grundlönen och ålderstillägg. Enligt lantbruksstyrelsens beräkning skulle begynnelselönen bli 7 952 kronor ($7\ 100 + 852$) och slutlönen 8 960 kronor ($7\ 100 + 900 + 960$).

Departementschefen har i stället föreslagit en lön av 5 900 jämte en provisorisk avlöningsförbättring av 960 kronor men icke något rörligt tillägg. I enlighet härmed skulle begynnelselönen för år 1948 bli 6 860 kronor och slutlönen 7 760 kronor. Till jämförelse kan nämnas, att helårsanställd före-

ståndarinna vid lanthushållsskola f. n. åtnjuter en begynnelselönen på sammanlagt 7 584 kronor och en slutlönen på 8 338: 60 kronor och därjämte fri bostad om minst två rum samt bränsle. För en helårsanställd ämneslärarinna vid lanthushållsskola utgör begynnelselönen 5 751 kronor och slutlönen 7 423: 80 kronor jämte bostad om minst ett rum samt bränsle. Enligt Kungl. Maj:ts förslag komma följaktligen hemkonsulenterna i en väsentligt sämre ställning än föreståndarinnor för lanthushållsskolorna och i många fall även i en sämre ställning än de helårsanställda ämneslärarinnorna. Den föreslagna lönen synes därför kunna medföra risk för otillräcklig rekrytering av hemkonsulenter.

Enligt departementschefens uttalande skulle man genom att tillämpa den av lantbruksstyrelsen använda principen föregripa det slutliga ställningstagandet till frågan om ifrågavarande befattningshavares framtida löneställning. Då emellertid departementschefen menar, att det skulle innebära en orättvisa mot hemkonsulenterna i jämförelse med hushållningssällskapens övriga befattningshavare, om lönerna skulle bibehållas vid nuvarande nivå, har han — för att undvika ett föregripande av ställningstagandet till dessa befattningshavares framtida löneställning — föreslagit den ovan nämnda provisoriska avlöningsförbättringen om 960 kronor. Även om starka skäl kunna anföras för det av lantbruksstyrelsen framlagda förslaget, torde det dock vara riktigare att nu i likhet med vad departementschefen föreslagit ge dessa tjänstemän en provisorisk löneförbättring. Departementschefen uttalar emellertid också, att han förutsätter att rörligt tillägg icke bör utgå till hemkonsulenter och fiskeritjänstemän. Detta synes emellertid innebära en orättvisa mot ifrågavarande tjänstemannagrupper i jämförelse med hushållningssällskapens övriga tjänstemän, och då det knappast torde kunna innebära ett föregripande av det slutliga ställningstagandet till frågan om ifrågavarande befattningshavares framtida löneställning, förefaller det vara en gärd av rättvisa att tillerkänna dessa tjänstemän ett rörligt lönetillägg på 12 procent.

För fiskeritjänstemännen gäller i tillämpliga delar vad som ovan anförts i fråga om hemkonsulenterna. Vad särskilda utskottet vid 1947 års riksdag i utlåtande nr 6 åberopat för en provisorisk avlöningsförbättring för hemkonsulenterna hade jämväl avseende å fiskeritjänstemännen. I sina anslagsäskanden för budgetåret 1948/49 har lantbruksstyrelsen därför föreslagit, att fiskeritjänstemännen skulle för år 1948 erhålla en provisorisk avlöning av 6 500 kronor (motsvarande lön i lönegrupp Ca 13, ortsgrupp 3). Därjämte har lantbruksstyrelsen räknat med rörligt tillägg. Begynnelselönen skulle sålunda bli 7 280 kronor och slutlönen 8 288 kronor.

Departementschefen har i stället föreslagit, att fiskeritjänstemännen skulle för år 1948 erhålla en lön av 5 500 kronor jämte en provisorisk avlöningsförbättring av 960 kronor eller tillhoppa 6 460 kronor. Totallönen avviker sålunda endast obetydligt från den av lantbruksstyrelsen föreslagna,

men däremot nämner departementschefen intet om ålderstillägg, och ej heller har han för dessa tjänstemän räknat med något rörligt tillägg. Även denna tjänstemannagrupp bör emellertid, synes det, i likhet med övriga tjänstemän vid hushållningssällskapen erhålla det rörliga tillägget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

att utöver vad departementschefen föreslagit i fråga om löner till hushållningssällskapens tjänstemän rörligt tillägg måtte utgå jämväl till hemkonsulenter och fiskeritjänstemän, samt

att det för »Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar» äskade förslagsanslaget måtte uppräknas med härför erforderligt belopp.

Stockholm i januari 1948.

Hugo Osvald.

Ingrid Osvald.
